

SUNDHEDSSTRUKTUR KOMMISSIONEN MÅ ARBEJDE FOR NEDBRINGELSE AF MÆNDS MARKANTE OVERDØDELIGHED

I Sundhedsstrukturkommissionens kommissorium nævnes, at uligheden i sundhed både geografisk og socialt skal nedbringes. Men det nævnes ikke, at der findes en markant kønsmæssig ulighed i sundhed med mænds markant større sygelighed og endnu større overdødelighed af stort set alle sygdomme.

Det er en klar mangel, at der ikke sættes fokus på den store ulighed i sundhed og det store samfundsproblem, som dette udgør. I Sundhedsstrukturkommissionens drøftelserne bør mænds sundhed få en plads, fordi ulighed i sundhed i høj grad handler om ulighed mellem kønnene til mænds ugunst. Det ses tydeligt i blot disse få kendsgerninger:

- Alt for mange mænd dør for tidligt til sorg for ægtefælle, børn og børnebørn m.fl. [En fjerdedel af de 25 % økonomisk dårligst stillede mænd dør før de fylder 65 år.](#)
- [De 25 % økonomisk dårligst stillede mænd lever 10 år kortere end de 25 % bedst stillede.](#)
- Mænd har en [overdødelighed på 25-75 %](#) af kræft, diabetes, lungesygdomme, hjertekarsygdomme, COVID-19 mv. Og ca. [3.000 flere mænd](#) vil årligt kunne være til rådighed i den produktive alder i samfundet, hvis vi nedbringer overdødeligheden.
- Halvdelen af mænd med [psykiske lidelser](#) – især depression – er ikke opdaget og får ikke behandling. Mænd begår [selvmord 3 gange så hyppigt](#) som kvinder livet igennem.
- [Mellem en fjerdedel og en femtedel mænd har sjældent eller aldrig nogen at tale fortroligt med.](#) Manglen på nære relationer er en afgørende sårbarhedsfaktor i forhold til både fysisk og mental trivsel og overlevelse.
- Mænd over 65 år [koster ca. 20% mere](#) i sundhedsudgifter end kvinder i samme alder – 31.800 mod 25.400 kr. årligt.

Derfor foreslår Forum for Mænds Sundhed, at Sundhedsstrukturkommissionen vil udvikle deres forslag med hensyn til:

- a) Et særligt fokus på mænd i det forebyggende arbejde - og særligt på kortuddannede mænd, som har svært ved at bruge og indgå i eksisterende forebyggelsesråd og -tilbud.
- b) Udsatte mænd tilbydes udvidede konsultationstider i sundhedsvæsenet, og alle sundhedsprofessionelle uddannes systematisk til at kommunikere langt bedre med netop denne gruppe med henblik på tidlig diagnose og behandling.
- c) Alle led af sundhedsvæsenet bliver opsøgende og vedholdende i at støtte mænd til at gennemføre behandling og rehabilitering.
- d) Der skabes og tilbydes målrettede rehabiliteringstilbud til mænd – og lignende tilbud til mænd med kroniske sygdomme – og multisygdomme.

- e) Ældre mænd opsøges og screenes for depression så mænds 5 gange så mange selvmord blandt ældre nedbringes.
- f) I alle egne af landet etableres opsøgende fællesskaber for mænd for at nedbringe den udbredte ensomhed og isolation blandt især ældre mænd, som er årsag til øget sygelighed og overdødelighed samt dårlig mental trivsel.
- g) Der vedtages og gennemføres en national strategi med 100% inklusion af fædre for tidlig indsats mod fødselsdepression med screening og behandling.
- h) Kommuner får støtte til at udarbejde retningslinjer for det forebyggende arbejde, med særligt henblik på at inddrage mænd i tilbuddene.
- i) Nærhospitaler/sundhedscentre bliver centrale aktører med henblik på tidlig opsøgende aktivitet, opsporing, diagnosticering og lokal behandling af mænd.
- j) Sundhedsreformen har til hensigt at realisere WHO's strategi for bedre sundhed for mænd.

Dette vil også være i tråd med flere punkter i WHO's "*Strategy on the health and well-being of men in the WHO European Region*", som den danske regering og Sundhedsstyrelsen har tilsluttet sig. Det gælder særligt punkterne:

- Tænk køn ind i sundhedspolitikker og strategier for fysisk og mental sundhed og trivsel hos mænd
- Prioriter at gøre noget ved de forhold, der udsætter mænd for sundhedsrisici og som giver dem så stor dødelighed
- Indret sundhedssystemet så tjenesterne også passer til mænd i alle aldre

Vi håber rigtig meget, at det endelig vil lykkes at få sat uligheden i mændenes helbred og trivsel på dagsordenen i den officielle sundhedspolitik her i landet – her via Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger.

Svend Aage Madsen, formand for Forum for Mænds Sundhed

Med venlig hilsen

Svend Aage Madsen

Formand for Forum for Mænds Sundhed – www.sundmand.dk

Tlf: 26 21 28 51 – e-mail: svaa@madsen.mail.dk